

سنڌ آرڊيننس نمبر XIV مجريه 1972
SINDH ORDINANCE NO. XIV OF 1972
زميني سڌارن جو ضابطو (سنڌ ترميم) آرڊيننس، 1972
THE LAND REFORMS REGULATION (SINDH
AMENDMENT) ORDINANCE, 1972
فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

دفعات (Sections)

1. مختصر عنوان ۽ شروعات
Short title and commencement
2. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 7 جي ترميم
Amendment of paragraph 7 of MLR 115
3. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 8 جي ترميم
Amendment of paragraph 8 of MLR 115
4. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 10 جي ترميم
Amendment of paragraph 10 of MLR 115
5. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 12 جي ترميم
Amendment of paragraph 12 of MLR 115
6. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 13 جي ترميم
Amendment of paragraph 13 of MLR 115
7. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 18 جي ترميم
Amendment of paragraph 18 of MLR 115
8. مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٿراگراف 19 ۽ 21 جي ترميم

Amendment of paragraph 19 and 21 of MLR 115

9. مارشل لاريگيوليشن 115 جي پئراگراف 22 جي ترميم

Amendment of paragraph 22 of MLR 115

10. مارشل لاريگيوليشن 115 جي پئراگراف 28 جي ترميم

Amendment of paragraph 28 of MLR 115

سنڌ آرڊيننس نمبر XIV مجريه 1972
SINDH ORDINANCE NO. XIV OF 1972

زميني سڌارن جو ضابطو (سنڌ ترميم)

آرڊيننس، 1972

THE LAND REFORMS
REGULATION (SINDH AMENDMENT)
ORDINANCE, 1972

[2 سيپٽمبر 1972]

آرڊيننس جنهن سان زميني سڌارن جي ضابطي مجريه 1972
۾ وڌيڪ ترميم ڪئي ويندي.

تمهيد (Preamble)

جيئن ته هيٺ ڄاڻايل طريقي سان لينڊ ريفارمس ريگيوليشن،
1972 (مارشل لا ريگيوليشن نمبر 115) ۾ ترميم ڪرڻ
ضروري ٿي پئي آهي؛

۽ جيئن ته سنڌ جي صوبائي اسيمبليءَ جو اجلاس هلندڙ آهي
۽ سنڌ جو گورنر مطمئن آهي ته موجوده حالتن ۾ تڪڙو قدم
ضروري ٿي پيو آهي؛

هاڻي تنهنڪري، اسلامي جمهوريه پاڪستان جي عبوري
آئين جي آرٽيڪل 135 جي شق (1) تحت مليل اختيارن کي
استعمال ڪندي، سنڌ جو گورنر، مٿي ڄاڻايل آئين جي
آرٽيڪل 280 جي شق (3) مطابق صدر کان اڳوات منظور
وٺڻ بعد هيٺيون آرڊيننس جوڙي نافذ فرمايو آهي.

مختصر عنوان ۽

شروعات

Short title and

1. (1) هن آرڊيننس کي زميني سڌارن جو ضابطو (سنڌ

ترميم) آرڊيننس، 1972 سڏيو ويندو.

(2) اهو سموري صوبي ۾ نافذ ٿيندو.

<p>commencement</p> <p>مارشل لا ريگيوليشن 115 جي پٽراگراف 7 جي ترميم</p> <p>Amendment of paragraph 7 of MLR 115</p>	<p>(3) اهو هڪدم لاڳو ٿيندو ۽ سمجهيو ويندو ته 11 مارچ 1972 کان لاڳو ڪيو ويو آهي.</p> <p>2. لينڊ رفرمس ريگيوليشن، 1972 (ايم. ايل. آر 115) ۾ جنهن کي ريگيوليشن چيو ويندو ان جي پٽراگراف 7 جي سب پٽراگراف (1) ۾:</p> <p>(a) شرطيه بيان جي شق (b) ۾ هيٺين ريت متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان آهي، اهو آهي:-</p> <p>”بشرطيڪ ڪنهن زمين جي منتقلي يا ڪنهن زمين تي ڪو حق يا مفاد پيدا ڪرڻ، جيڪو اهڙي ماڻهوءَ جي تحفي جي نتيجي ۾ هجي جنهن تي هيءَ شق لاڳو ٿئي ٿي، پر اهو هن کانپوءِ ايندڙ شرطيه بيان موجب، ڪنهن به صورت ۾ ڪميشن ان کي درست منتقلي نه ڄاڻيندي وڌيڪ ته هيءَ شق لاڳو نه ٿيندي-</p> <p>(i) جيڪڏهن ڪو ماڻهو تحفي طور يا ٻئي طريقي سان پنهنجي وارث کي زمين منتقل ڪري ٿو يا ان ۾ سندس ڪو حق يا مفاد ڏئي ٿو يا زمين گروي رکي ٿو، يا</p> <p>(ii) جيڪڏهن ڪو ماڻهو پنهنجي غير شادي شده يا رنڙ پيٽ کي، جنهن کي وڏڙن جي ورثي مان زمين جو حصو نه مليو آهي، تحفي ذريعي ڪا زمين ڏئي ٿو يا زمين ۾ سندس حق يا مفاد ڏئي ٿو، يا</p> <p>(iii) اهڙي ڏيڻي لپي تي جنهن ذريعي مٿاسٽا ذريعي زمين ڏني وئي آهي، جنهن جي موت ۾ زمين جي برابر ايراضي جيتري ورثي وئي آهي يا ورتل زمين ڏنل زمين جي جيتري پيداوار ڏئي ٿي، ۽</p> <p>(b) وضاحت II ڪڍي ويندي ۽ سمجهيو ويندو ته اها</p>
---	--

جهڙوڪ شروع کان وٺي ڪيڍي وٺي آهي.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٿراگراف 8
جي ترميم
Amendment of
paragraph 8 of
MLR 115

3. ريگيوليشن جي پٿراگراف 8 ۾، ذيلي پٿراگراف (2) کانپوءِ هيءَ نئين ذيلي دفعو پٿراگراف شامل ڪئي ويندي، ۽ اهو سمجهيو ويندو ته اها سدائين شامل ٿيل آهي، اها آهي:-

”3“ ڪو به ماڻهو جيڪو هن ريگيوليشن نافذ ٿيڻ کان اڳ ڪنهن به وقت پر 21 ڊسمبر 1971ع کان اڳي نه، تصديق ڪيل زري تريڪٽر جو مالڪ ٿيو آهي، جيڪو ذيلي پٿراگراف (2) جي شق (1) مطابق آهي يا جنهن پنهنجي زمين تي ڏهه هارس پاور جو ٽيوب ويل لڳايو آهي، يا هن ريگيوليشن نافذ ٿيڻ کانپوءِ اهڙي تريڪٽر جو مالڪ بڻيو آهي يا پنهنجي زمين تي اهڙو ٽيوب ويل لڳايو آهي، ۽ اهو ذيلي پٿراگراف (1) جي منحرف نه آهي ته اهو انهيءَ تريڪٽر جا ٽيوب ويل لڳائڻ جو جائز حقدار آهي، برابر اضافي ايراضي وٺي يا رڪي سگهي ٿو جيڪا جملي چوڏهن هزار پيداواري يونٽن جي برابر هوندي.

بشرطيڪ ڪو ماڻهو جنهن 20 ڊسمبر 1971 تي زمين جي ايتري ايراضي رکندو هوندو جيڪا ٻارنهن هزار پيداواري جي برابر هوندي ته اهو هن ذيلي پٿراگراف جي روشنيءَ ۾ اضافي ايراضي وٺڻ جو حقدار نه رهندو جيستائين هن ٻارنهن هزار پيداواري يونٽس ڏيندڙ ايراضي حڪومت حوالي نه ڪندو.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٿراگراف 10
جي ترميم

4. ريگيوليشن جي پٿراگراف 10 ۾-

(a) ذيلي پٿراگراف (1) ۾-

Amendment of
paragraph 10 of

(i) لفظ ”خدمت“ کي ”سول خدمت“ سان بدلايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان متبادل بڻايو ويو آهي؛

(ii) آخر ۾ هيٺ ڄاڻايل اضافو ڪيو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو اضافو شروع کان ئي ڪيو ويو هيو۔

”وضاحت۔ هن ذيلي پٽراگراف ۽ پٽراگراف 12 جي ذيلي پٽراگراف (1) جي شق (d) جي مقصدن لاءِ ”سول سروسز آف پاڪستان“ جو مطلب آهي اهڙي ڪا به سول سروس، آسامي يا عهدو جنهن جو تعلق وفاق يا صوبي سان هجي، ۽ جنهن ۾ شامل هجي ملازمت جهڙوڪ سپريم ڪورٽ يا هاءِ ڪورٽ جو جج، ڪمپٽرولر ۽ آڊيٽر۔جنرل، چيف اليڪشن ڪمشنر ۽ وفاقي يا صوبائي پبلڪ سروس ڪميشن جو چيئرمين يا ميمبر، پر ان ۾ صدر، گورنر، وزير، مملڪتي وزير يا اسپيڪر، ڊپٽي اسپيڪر يا قومي اسيمبلي يا صوبائي اسيمبليءَ جو ڪو ميمبر شامل نه هوندا.“

(b) ذيلي پٽراگراف (2) ۾ لفظن، ڏنگين ۽ اعداد ”جيئن ذيلي پٽراگراف (1) ۾ ڄاڻايل ويو آهي.“ کي لفظن ڏنگين ۽ اعداد ”جنهن کي ذيلي پٽراگراف (1) لاڳو ٿئي ٿو“ کي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه لاءِ متبادل هئو.

(c) ذيلي پٽراگراف (3) ۾ لفظن ”ڊفينس سروسز مان ڪا به“ کي لفظن ۽ ڪامائن ”بري، بحري يا هوائي فوج“ سان متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان متبادل بڻايو ويو آهي.

5. ريگيوليشن جي پٽراگراف 12 جي ذيلي پٽراگراف (1) مارشل لا ريگيوليشن

115 جي پٽراگراف 12
جي ترميم
Amendment of
paragraph 12 of
MLR 115

جي شق (d) ۾ لفظن ”ملازمتون“ کي ”سول ملازمتون“ سان
متبادل بڻايو ويندو سمجهيو ويندو ته اهو هميشه کان متبادل
بڻايو ويو آهي.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٽراگراف 13
جي ترميم
Amendment of
paragraph 13 of
MLR 115

6. ريگيوليشن جي پٽراگراف 13 ۾، ذيلي پٽراگراف (2)
کانپوءِ نئون ذيلي پٽراگراف شامل ڪيو ويندو ۽ سمجهيو
ويندو ته اهو هميشه کان متبادل بڻايو ويو آهي، اهو نئون ذيلي
پٽراگراف هوندو.

” (3) جتي ڪو شخص ايتري ايراضي پاڻ وٽ رکي ٿو
جيڪا پاڻي III جي روشنيءَ ۾ جيڪڏهن پاڻ وٽ رکڻ واري
ايراضيءَ کان وڌيڪ آهي ته اها ليز جي صورت ۾ هجي يا
گروي ته اهڙي اضافي زمين حڪومت جي حوالي نه ٿيندي،
بشرطيڪ جيڪڏهن اها هن ريگيوليشن جي ٻين گنجائشن
مطابق هٽڻ تي ليزر يا گروي رکندڙ کي واپس ٿيندي،
صورتحال جيئن به هجي.“

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٽراگراف 18
جي ترميم
Amendment of
paragraph 18 of
MLR 115

7. ريگيوليشن جي پٽراگراف 18 ۾-
(a) ذيلي پٽراگراف (1) ۾ لفظن اعداد ۽ ڪامائن
”ربيع 1971-72ع، ۽ جيڪڏهن ڪو اهڙو اهڙيءَ زمين لاءِ
هاري ڪونهي، پوءِ جيڪو هاري روينيو رڪارڊ ۾ ڏيکاريو ويو
آهي، سو خريف 1971 جو فصل لڻندو.“ جي بدران لفظن ۽
اعداد ”خريف 1971 ۽ ربيع 1971-72“ کي متبادل بڻايو
ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته ان کي شروع کان وٺي متبادل بڻايو
ويو هو:

(b) ذيلي پٽراگراف (3) ۾ لفظن ۽ اعداد ”ربيع 72-

1971 يا خريف 1971“ لفظن ۽ اعداد ”خريف 1971 ۽ ربيع 1971_72“ سان متبادل ڪيو ويندو ۽ اهو سمجهيو ويندو ته ان کي شروع کان وٺي متبادل بڻايو ويو آهي؛ ۽

(c) ذيلي پٽراگراف (4) ۾ لفظ ”باغ“ کانپوءِ لفظ ”يا سرڪاري زمين ڪنهن کي قسطن تي ڏني وئي هجي ۽ جڏهن انهيءَ زمين جي قسط پيارل نه هجي“. شامل ڪيا ويندا ۽ سمجهيو ويندو ته اهي شروع کان ئي شامل هئا.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٽراگراف 19
۽ 21 جي ترميم
Amendment of
paragraph 19 and
21 of MLR 115

8. ريگيوليشن جي پٽراگراف 19 ۽ 21 جي شرطي بيان ۾ ”سڄي جو سڄو يا ان جو حصو يا ايراضيءَ مان، جيڪا زمين، سرڪار درست ڄاڻ“ لفظن ۽ ڪامائن سميت آخر ۾ شامل ڪيا ويندا ۽ اهو سمجهيو ويندو ته اهي لفظ شروع کان شامل ڪيا ويا آهن.

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٽراگراف 22
جي ترميم
Amendment of
paragraph 22 of
MLR 115

9. ريگيوليشن جي پٽراگراف 22 ۾۔

(a) ذيلي پٽراگراف (1) لاءِ هي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو شروع کان متبادل بڻايو ويو آهي:-

” (1) گڏ رکيل زمين جنهن جي ايراضي جيڪا گذاري لائق زمين کي ايراضيءَ جي برابر يا گهٽ هجي، اها ورهائي نه ويندي، سواءِ ان جي گڏيل رکيل زمين انفرادي يا اجتماعي طور رکيل آهي، جيڪا ساڳي ديهه يا ڳوٺ ۾ آهي، ۽ ان جي ورهاست زمين رکندڙن تي انفرادي يا اجتماعي طور تي اثر انداز ٿيندي هجي ۽ اها جيڪا گذاري لائق زمين کان گهٽ نه هوندي؛“

(b) ذيلي پٽراگراف (3) لاءِ هي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو ائين شروع کان متبادل بڻايو ويو آهي:-

” (3) گڏ رکيل زمين جنهن جي ايراضي معاشي گذاري جيتري رکيل جي برابر آهي اها نه ورهائي ويندي. سواءِ ان جي ته زمين رکندڙن وٽ ساڳي ديهه يا ڳوٺ ۾ ٻي پنهنجي زمين آهي، ۽ جيڪڏهن موجوده زمين ورهائي ويندي ته اها زمين رکندڙن کي انفرادي يا اجتماعي طور تي اثر وجهندي، ۽ جنهن جي ايراضي معاشي گذاري جيتري زمين کان گهٽ ڪانهي؛

۽ (c) ذيلي دفعو (6) لاءِ، هن کي متبادل بڻايو ويندو ۽ سمجهيو ويندو ته اهو شروع کان وٺي متبادل بڻايو ويو آهي. ” (6) هن پٽراگراف جون گنجائشون اهڙين گڏيل زمين جي مالڪن تي لاڳو نه ٿينديون۔

(a) پناهگيرن ۽ غير پناهگيرن جون اهي زمينون جن کي ريهبليشن سيٽلمينٽ اسڪيم جي طريقي ڪار مطابق ورهائڻو آهي؛ يا (b) زمين جا مالڪ ۽ اهي مقاطعيدار جن جي هٿ ۾ زمين آهي، ۽ جنهن کي وقتي قانون مطابق ورهائڻو آهي.“

10. ريگيوليشن جي پٽراگراف 28 ۾، هي وضاحت آخر ۾ شامل ڪئي ويندي ۽ اهو سمجهيو ويندو ته اها شروع کان وٺي ان ۾ شامل آهي۔

”وضاحت۔ هن پٽراگراف جي مقصدن لاءِ جنهن کي ڏني وئي هجي“ جو مطلب آهي۔

مارشل لا ريگيوليشن
115 جي پٽراگراف 28
جي ترميم
Amendment of
paragraph 28 of
MLR 115

(a) اهو هاري جنهن کي منسوخ ڪيل ريگيوليشن جي روشنيءَ ۾ وڪري واري اسڪيم مطابق زمين ڏني وئي آهي؛ يا

(b) ڳوٺ جو اهو هاري يا ننڍو کاتيوار جنهن کي
منسوخ ڪيل ريگيوليشن جي اڌ گريڊنگ
اسڪيم مطابق زمين ڏني وئي هجي.“

نوٽ: آرڊيننس جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ
آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.